

Európsky exekučný titul

Mgr. Jana Vnuková
Riaditeľka odboru európskych
záležitostí, programovej
spolupráce a protokolu

1

Na úvod

- Justičná spolupráca v civilných veciach (čl. 81, Hlava V. Priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti ZFEÚ), býv. článok 65 ZEÚ
- Cieľ príspevku: poskytnúť základné informácie o uplatňovaní nariadenia o európskom exekučnom titule

2

Nariadenie o európskom exekučnom titule

- Nariadenie EP a Rady (ES) č. 805/2004 z 21. apríla 2004, ktorým sa vytvára európsky exekučný titul pre nesporné nároky
- Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ (kapitola 19/zväzok 7/str. 38)
- Dátum nadobudnutia účinnosti: 21. január 2005, nariadenie sa uplatňuje od 21. októbra 2005 s výnimkou článkov 30, 31 a 32, ktoré sa začali uplatňovať od 21. januára 2005

- Všeobecná záväznosť a priama uplatniteľnosť v členských štátoch EÚ

- Cieľ nariadenia: vytvoriť európsky exekučný titul pre nesporné nároky, ktorý je vykonateľný vo všetkých členských štátoch EÚ (okrem Dánska) bez toho, aby bolo v členskom štáte výkonu potrebné osobitné konanie (exequatur)

3

Podmienky uplatnenia nariadenia

- Nariadenie sa uplatní
- 1. v občianskych a obchodných veciach bez ohľadu na povahu súdu alebo tribunálu

Nariadenia sa nevzťahuje na:

- a) daňové, colné a správne veci a na zodpovednosť štátu za konanie alebo nečinnosť pri výkone štátnej moci („acta iure imperii“);
- b) osobný stav a právnu spôsobilosť fyzických osôb, majetkové práva vyplývajúce z manželského zväzku, dedenia zo závetu alebo zo zákona;
- c) konkurz, konania súvisiace so zrušením obchodných spoločností alebo iných právnických osôb nachádzajúcich sa v platobnej neschopnosti, súdne dohody, vyrovnania a iné obdobné konania;
- d) sociálne zabezpečenie;
- e) rozhodcovské konanie.

- 2. na rozhodnutia, súdne zmiery a verejné listiny o nesporných nárokoch
- 3. vydané, schválené, vyhotovené alebo zaevidované po 21. januári 2005

4

Rozhodnutie, verejná listina

- Rozhodnutie: každé rozhodnutie súdu alebo tribunálu členského štátu, bez ohľadu na jeho označenie, ako aj rozhodnutie o trovách alebo výdavkoch konania vydané súdnym úradníkom

- Verejná listina:
 - a) listina, ktorá bola úradne vyhotovená alebo zaevidovaná ako verejná listina a ktorej pravosť súvisí s podpisom a obsahom listiny a bola osvedčená orgánom verejnej správy alebo iným orgánom splnomocneným na tento účel členským štátom jej pôvodu

 - b) dohoda o vyživovacej povinnosti dojednaná so správnym orgánom alebo ním overená

5

Nárok

- Nárok: nárok na zaplatenie určitej peňažnej sumy, ktorá sa stala splatnou alebo ktorej dátum splatnosti je uvedený v rozhodnutí, súdnom zmeri alebo vo verejnej listine

6

Nesporné nároky

- Nárok sa považuje za nesporný:
 - a) ak s ním dlžník výslovne súhlasil tým, že ho uznal počas konania pred súdom alebo vo forme schváleného súdneho zmiernu
 - b) ak dlžník voči nemu nikdy nevzniesol námietky počas súdneho konania v súlade s príslušnými procesnými požiadavkami podľa právnych predpisov členského štátu pôvodu
 - c) ak sa dlžník nedostavil na pojednávanie vo veci a ani nebol na pojednávaní zastúpený potom, ako najskôr počas konania vzniesol námietky proti nároku, za predpokladu, že sa takéto konanie dlžníka považuje podľa právnych predpisov členského štátu pôvodu za konkludentné uznanie nároku alebo skutočností, ktoré tvrdí veriteľ
- a) ak s ním dlžník výslovne súhlasil vo verejnej listine

7

V SR by mohli byť osvedčené ako európsky exekučný titul najmä:

- rozsudky na základe uznania nároku (§ 153a OSP)
- rozsudky pre zmeškanie (§ 153b OSP)
- platobné rozkazy (§ 172 a nasl. OSP)
- schválené zmierny (§ 67 OSP, § 99 OSP)
- dohody schválené súdom podľa zákona o rodine (napr. dohody rodičov o výške výživného)
- notárske zápisnice, ktoré obsahujú právny záväzok a v ktorých sú vyznačené oprávnená a povinná osoba, právny dôvod, predmet a čas plnenia, ak povinná osoba v notárskej zápisnici s vykonateľnosťou súhlasila

8

Podmienky pre vydanie osvedčenia o európskom exekučnom titule

- Rozhodnutie o nespornom nároku vydané v členskom štáte sa na základe žiadosti podanej na súde pôvodu osvedčí ako európsky exekučný titul, ak sú splnené tieto podmienky:
 - a) rozhodnutie je vykonateľné v členskom štáte pôvodu (t.j. v členskom štáte, v ktorom bolo vydané)
 - b) rozhodnutie nie je v rozpore s normami súdnej právomoci obsiahnutými v nariadení Brusel I.
 - a) súdne konanie v členskom štáte, v ktorom bolo rozhodnutie vydané, spĺňa minimálne pravidlá pre konania o nesporných nárokoch uvedené v nariadení o európskom exekučnom titule
 - a) nárok je nesporný v zmysle nariadenia o európskom exekučnom titule

9

Osvedčenie o európskom exekučnom titule

- Osvedčenie o európskom exekučnom titule sa vydá na vzorovom tlačive uvedenom v prílohe I
- Osvedčenie o európskom exekučnom titule sa vydáva v jazyku rozhodnutia
- Proti vydaniu osvedčenia o európskom exekučnom titule nie je prípustné odvolanie

10

Osvedčenie o nevykonateľnosti alebo obmedzenej vykonateľnosti

- Ak rozhodnutie osvedčené ako európsky exekučný titul prestalo byť vykonateľné alebo jeho vykonateľnosť bola odložená alebo obmedzená, na základe žiadosti podanej pôvodnému súdu sa vydá osvedčenie o nevykonateľnosti alebo obmedzenej vykonateľnosti na vzorovom tlačive uvedenom v prílohe IV

11

Náhradné osvedčenie o európskom exekučnom titule

- Ak bolo rozhodnutie vydané po vznesení námietky (opravného prostriedku) voči rozhodnutiu osvedčenému ako európsky exekučný titul, na základe žiadosti sa vydá náhradné osvedčenie na vzorovom tlačive uvedenom v prílohe V, ak je rozhodnutie o námietke vykonateľné v členskom štáte pôvodu

12

Čiastkové osvedčenie o európskom exekučnom titule

- Ak iba časti rozhodnutia spĺňajú požiadavky podľa nariadenia o európskom exekučnom titule, pre tieto časti sa vydá čiastkové osvedčenie o európskom exekučnom titule

13

Oprava alebo zrušenie osvedčenia

- Osvedčenie o európskom exekučnom titule musí byť na základe žiadosti podanej súdu pôvodu na vzorovom tlačive uvedenom v prílohe VI
 - a) opravené, ak je v dôsledku vecnej chyby rozpor medzi rozhodnutím a osvedčením
 - b) zrušené, ak je zjavné, že bolo nesprávne vydané, so zreteľom na požiadavky stanovené v nariadení
- Na opravu alebo zrušenie osvedčenia o európskom exekučnom titule sa uplatňujú právne predpisy členského štátu pôvodu.

14

Výkon európskeho exekučného titulu

- Výkon rozhodnutia osvedčeného ako európsky exekučný titul sa spravuje právom členského štátu, v ktorom sa o výkon žiada a rozhodnutie osvedčené ako európsky exekučný titul sa vykoná za rovnakých podmienok ako rozhodnutie vydané v členskom štáte, v ktorom sa o výkon žiada
- Veriteľ je povinný predložiť príslušným orgánom členského štátu, v ktorom sa o výkon žiada:
 - a) úradne osvedčenú kópiu rozhodnutia
 - b) úradne osvedčenú kópiu osvedčenia o európskom exekučnom titule
 - c) ak je to potrebné, úradne osvedčený preklad osvedčenia o európskom exekučnom titule do štátneho jazyka členského štátu výkonu alebo do iného jazyka, ktorý členský štát výkonu uviedol ako prijateľný (preklad sa overuje osobou, ktorá má k tomu oprávnenie v jednom z členských štátov)

15

Procesné prostriedky na obranu povinného - Obmedzenie alebo prerušenie výkonu

- Ak dlžník
 - vznesol námietku (opravný prostriedok) voči rozhodnutiu osvedčenému ako európsky exekučný titul,
 - požiadal o opravu alebo zrušenie osvedčenia o európskom exekučnom titule,príslušný súd alebo orgán v členskom štáte výkonu môže na žiadosť dlžníka:
 - a) obmedziť vykonávacie konanie na ochranné opatrenia
 - b) podmieniť výkon poskytnutím takej záruky, akú stanoví
 - c) za výnimočných okolností vykonávacie konanie prerušiť

16

Procesné prostriedky na obranu povinného - Zamietnutie výkonu

- Príslušný súd v členskom štáte výkonu na žiadosť dlžníka výkon zamietne, ak je rozhodnutie osvedčené ako európsky exekučný titul nezlučiteľné so skorším rozhodnutím vydaným v inom členskom štáte alebo v treťom štáte, za predpokladu, že:
 - a) skoršie rozhodnutie sa týkalo rovnakej veci a medzi tými istými stranami; a
 - b) predošlé rozhodnutie bolo vydané v členskom štáte výkonu alebo spĺňa podmienky potrebné pre jeho uznanie v členskom štáte výkonu; a
 - c) nezlučiteľnosť nebola a nemohla byť vznesená ako námietka v súdnom konaní v členskom štáte pôvodu
- Za žiadnych okolností sa v členskom štáte výkonu nemôže skúmať vecná stránka rozhodnutia alebo jeho osvedčenia o európskom exekučnom titule.

17

Súdne zmiery

- Súdom schválený zmier týkajúci sa peňažného nároku, ktorý je vykonateľný v členskom štáte, v ktorom bol schválený, sa na základe žiadosti podanej súdu, na ktorom bol schválený, osvedčí ako európsky exekučný titul pomocou vzorového tlačiva uvedeného v prílohe II
- Zmier, ktorý bol osvedčený ako európsky exekučný titul v členskom štáte, v ktorom bol schválený, sa vykoná v ostatných členských štátoch bez toho, že by bolo potrebné vyhlásenie o jeho vykonateľnosti a bez možnosti namietania jeho vykonateľnosti

18

Verejné listiny

- Verejná listina týkajúca sa peňažného nároku, ktorá je vykonateľná v jednom členskom štáte, sa na základe žiadosti podanej príslušnému orgánu členského štátu, v ktorom bola verejná listina vyhotovená alebo zaevidovaná, osvedčí ako európsky exekučný titul pomocou vzorového tlačiva uvedeného v prílohe III
- Verejná listina, ktorá bola osvedčená ako európsky exekučný titul v členskom štáte pôvodu, sa vykoná v ostatných členských štátoch bez toho, že by bolo potrebné vyhlásenie o jej vykonateľnosti a bez možnosti namietania jej vykonateľnosti

19

Oznamovacia povinnosť členských štátov

- Postupy pre opravu a zrušenie osvedčenia o európskom exekučnom titule a pre preskúmanie rozhodnutia osvedčeného ako európsky exekučný titul
- Jazyky akceptované pre vyhotovenie osvedčenia o európskom exekučnom titule
- Zoznam orgánov príslušných na vydanie a zrušenie osvedčenia o európskom exekučnom titule v prípade verejných listín
- Úradný vestník EÚ
- Európsky justičný atlas pre občianske veci
- http://europa.eu.int/comm/justice_home/judicialatlascivil/html/index.htm

20

Informácie poskytnuté členskými štátmi - Slovenská republika

- Súd SR opraví osvedčenie o európskom exekučnom titule podľa § 164 OSP
- Súd SR zruší osvedčenie o európskom exekučnom titule podľa § 352b OSP (podrobnosti upraví všeobecne záväzný predpis vydaný ministerstvom spravodlivosti)
- Súd SR odpustí zmeškanie lehoty, ak ju účastník zmeškal z ospravedlniteľného dôvodu podľa § 58 OSP
- Dlužník je oprávnený napadnúť rozhodnutie osvedčené ako európsky exekučný titul postupom podľa § 201 až 243j OSP
- Jazykom akceptovaným pre vyhotovenie osvedčenia o európskom exekučnom titule je v SR slovenský jazyk
- Na vydanie a zrušenie osvedčenia o európskom exekučnom titule sú v prípade verejných listín príslušné v SR krajské sudy príslušné na vyššie overovanie listín podľa § 62 zákona č. 97/1963 Zb.

21

Informácie poskytnuté členskými štátmi - Česká republika

- Súd ČR opraví alebo zruší osvedčenie o európskom exekučnom titule podľa § 167 OSŘ
- Súd ČR odpustí zmeškanie lehoty, ak ju účastník zmeškal z ospravedlniteľného dôvodu podľa § 58 OSŘ
- Dlužník je oprávnený napadnúť rozhodnutie osvedčené ako európsky exekučný titul postupom podľa § 201 až 243d OSŘ.
- Jazykom akceptovaným pre vyhotovenie osvedčenia o európskom exekučnom titule je v ČR český jazyk, anglický jazyk a nemecký jazyk
- Na vydanie a zrušenie osvedčenia o európskom exekučnom titule sú v prípade verejných listín príslušné v ČR okresné sudy

22

Informácie poskytnuté členskými štátmi - Rakúsko I.

- V prípade súdnych rozhodnutí, súdnych zmierov a dohôd týkajúcich sa vyživovacej povinnosti, sa žiadosť o opravu alebo zrušenie osvedčenia podáva na súde alebo správnom orgáne, ktorý osvedčenie vydal podľa nového § 7a (1) a (2) rakúskeho exekučného poriadku (*Exekutionsordnung*)
- V prípade vykonateľných notárskych zápisníc, sa žiadosť o opravu osvedčenia podáva notárovi, ktorý vyhotovil notársku zápisnicu, ak to nie je možné, osobe príslušnej podľa § 119, 146 a 149 zákona o notárskej profesii (*österreichische Notariatsordnung*). Na zrušenie osvedčenia vydaného notárom je príslušný súd, ktorý je príslušný na rozhodnutie o námietkach proti exekúcii podľa nového § 7a(3) rakúskeho exekučného poriadku
- V prípade riadneho doručenia rozhodnutia, je dlžník oprávnený napadnúť rozhodnutie osvedčené ako európsky exekučný titul návrhom na obnovu konania. Ak bolo doručenie chybné, môže dlžník žiadať, aby bolo rozhodnutie doručené opätovne (v prípade jednostupňového konania napr. platobnom rozkaze) alebo sa odvolať proti rozhodnutiu (v prípade rozsudku pre zmeškanie)

23

Informácie poskytnuté členskými štátmi - Rakúsko II.

- Jazykom akceptovaným pre vyhotovenie osvedčenia o európskom exekučnom titule je v AT nemecký jazyk
- Na vydanie a zrušenie osvedčenia o európskom exekučnom titule sú v AT v prípade vykonateľných notárskych zápisníc príslušní notári, ktorí vyhotovili notársku zápisnicu, ak to nie je možné, osoby príslušné podľa § 119, 146 a 149 zákona o notárskej profesii (ich zoznam je uvedený na webovej stránke Rakúskej notárskej komory: <http://www.notar.at/de/portal/notarsuche/index.php>) a v prípade dohôd týkajúcich sa vyživovacej povinnosti správne orgány, pred ktorými boli dojednané

24